

4 Mayıs 2021

Türkiye: İnsan hakları savunucusu Sergen Kahraman Çotak'a polis karakolunda tehdit ve saldırı

20 Nisan 2021 günü insan hakları savunucusu **Sergen Kahraman Çotak** imza verme yükümlülüğünü yerine getirmek üzere gittiği Armutlu Fatih Sultan Mehmet polis karakolunda polisler tarafından darp ve tehdit edildi. Hak savunucusu, Boğaziçi Üniversitesine cumhurbaşkanı tarafından rektör atanmasına itirazla ve akademik özgürlük talebiyle başlayan barışçıl protestolar kapsamında, 1 Şubat 2021'de Boğaziçi Üniversitesi güney kampüste gözaltına alınan 51 öğrenci hak savunucusu arasındaydı. 3 Şubat'ta çıkarıldığı hakimlik tarafından yurt dışı yasağı ve imza verme adli kontrolüyle serbest bırakılmıştı.

[Sergen Kahraman Çotak](#) bir insan hakları savunucusu. Üniversite kampüslerinde homofobi, transfobi ve cinsiyetçiliğe karşı mücadele eden bir LGBTQI+ aktivisti. Boğaziçi Üniversitesinde Moleküler Biyoloji ve Genetik okuyor. Üniversitenin kapatılan LGBTI+ aday kulübünün üyesi. 30 Ocak 2021 tarihinde polisin kulüp odasında arama yapmasının ardından kulüp ertesi gün rektörlük tarafından kapatıldı. Sergen Kahraman Çotak üniversiteye 2 Ocak 2021'de cumhurbaşkanı kararıyla atanan yeni rektöre karşı yürütülen protestolarda aktif olarak yer aldı. Rektör bu atamadan önce üniversitenin akademik kadrosunda değildi.

20 Nisan 2021 akşamı Sergen Kahraman Çotak yanında bir arkadaşıyla birlikte, 1 Şubat 2021 günü Boğaziçi Üniversitesi kampüsündeki protesto gösterileri sırasında gözaltına alınmasının ardından çıkarıldığı hakim tarafından verilen imza yükümlülüğünü yerine getirmek üzere Armutlu Fatih Sultan Mehmet polis karakoluna gitti. Hak savunucusu karakola girerken, üniformasından özel hareket polisi olduğu anlaşılan bir polis memuru Sergen'i sertçe tutarak itti ve çantasını kapıda bırakması gerektiğini söyledi. Covid temaslı olduğu için, maske takmamış olan polise kendisine dokunmaması ve yaklaşmaması gerektiğini hatırlattı. İnsan hakları savunucusu çantasını bırakmak üzere kapıya yöneldiğinde aynı memur üzerine yürüyerek, "sen kendini ne sanıyorsun" diyerek Sergen'i itip kakmaya başladı.

Bu sırada yanlarına gelen bir başka özel hareket memuru elindeki uzun namlulu silahla Sergen Kahraman Çotak'ın karın boşluğuna vurdu. Aynı anda dört beş maskesiz polis memuru hak savunucusunun çevresini sarıp darp ve hakaret etmeye başladı. Bir tanesi Sergen Kahraman Çotak'ın yüzüne sert bir tokat attı. Ortalığı yatıştırmak için müdahale etmeye çalışan Sergen'in arkadaşı ise "burada tokat falan atan olmadı" diye sessiz kalması için uyarıldı. Bir ay önce Sergen Kahraman Çotak'ı "Burası terörle mücadele birimi; seni vururuz kimsenin de haberi olmaz" diye tehdit eden polis amiri insan hakları savunucusunu bu kez de duvara dayayıp zorla çıplak arama yapmakla tehdit etti.

İnsan hakları savunucusu, polise yaptıklarının karakoldaki CCTV kameralarınca görüntülendiğini söylemesi üzerine, polisler Sergen Kahraman Çotak ve arkadaşını ite kaka ve hakaretlerle binadan çıkarmaya çalıştı, ancak insan hakları savunucusu imza vermesi gerektiğini söyleyince yeniden içeri girip imza vermesine izin verdiler ve ardından yine hakaret ve darp ederek karakoldan çıkardılar. Sergen Kahraman Çotak olaydan sonra Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesine giderek darp edildiğini destekler nitelikte bir sağlık raporu aldı.

1 Şubat 2021 tarihinde polis Boğaziçi Üniversitesi kampüsüne girerek, Ocak başından beri devam eden protestolar sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılması talebiyle rektörlük binası önünde toplanmış öğrencilere saldırdı. Polis herhangi bir uyarı yapmadan

aralarında Sergen Kahraman Çotak'ın da yer aldığı 51 öğrenci hak savunucusunu darp ederek gözaltına aldı. Grup daha sonra, aynı gün daha erken saatlerde basın açıklaması yapmaya çalışırken gözaltına alınan 108 öğrenciyle beraber İstanbul Emniyet Genel Müdürlüğüne götürüldü.

İki gün boyunca gözaltında tutulan Sergen Kahraman Çotak ve diğer beş aktivist öğrenci 3 Şubat 2021 tarihinde savcılık tarafından "kişiyi özgürlüğünden yoksun kılma" ve "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtarla rağmen kendiliğinden dağılmama" ile suçlanarak tutuklama talebiyle İstanbul 2. Suç Ceza Hakimliğine sevk edildiler. Hakimlik, tüm hak savunucularını yurt dışı yasağı ve haftada bir en yakın karakola giderek imza vermek adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakılmasına karar verdi.

Boğaziçi Üniversitesi protestoları 4 Ocak 2021 tarihinde, iktidardaki AK Parti'yle bağları olan olan birinin cumhurbaşkanı kararıyla üniversiteye rektör olarak atanmasını protesto etmek üzere yüzlerce öğrencinin okulun kapısı önünde toplanmasıyla başladı. Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri bu atamanın okulun "akademik özgürlüğüne ve bilimsel özerkliğine olduğu kadar demokratik değerlerine" de aykırı olduğunu söyleyerek istifa etmesini talep ediyorlar. Protestoların başladığı günden bu yana polis göstericileri dağıtmak için sık sık aşırı güç kullandı ve bugüne dek aralarında öğrenciler, insan hakları savunucuları ve başka destekçilerin de bulunduğu en az 600 kişi gözaltına alındı. Gelen bilgilere göre en az 10 kişi tutuklandı ve elliden fazla insan hakları savunucusu ev hapsi, yurt dışı yasağı ve karakolda imza vermek gibi adli tedbirlere tabi tutuldu.

Front Line Defenders insan hakları savunucusu Sergen Kahraman Çotak'ın darp, hakaret ve tehdit içeren kötü muameleye maruz bırakılmasından ve daha genel anlamda da, Boğaziçi Üniversitesi protesto gösterilerine katılan tüm hak savunucularına ve öğrencilere yönelik kötü muameleden büyük endişe duymaktadır. Polisin göstericileri dağıtmak için biber gazı ve plastik mermi kullanıp darp ettiğine; gözaltına alınanların, özellikle de LGBTQI+ aktivistlerin zorla çıplak aramaya, polisin cinsel taciz ve tehditlerine maruz bırakıldığına dair bilgiler büyük kaygıya uyandırmaktadır. Front Line Defenders insan hakları savunucularının barışçıl toplanma ve ifade özgürlüklerini kullandıkları, yolsuzluğa karşı seslerini yükselttikleri ve akademik özgürlüğü savundukları için misillemeye maruz bırakılmalarını güçlü bir biçimde kınamaktadır.

Front Line Defenders Türkiye yetkili makamlarına aşağıdaki tavsiyelerde bulunmaktadır:

1. Sergen Kahraman Çotak'a Armutlu Fatih Sultan Mehmet polis merkezinde kötü muamele yapıldığı iddialarına ilişkin derhal tarafsız ve kapsamlı bir soruşturma yürütün ve sorumluluları uluslararası adil yargılama standartlarına uygun olarak yargılayın;
2. Protesto gösterileri sırasında gözaltına alınanlara yönelik tüm kötü muamele iddialarını soruşturun ve muamele olaylarına karışmış bütün polis memurlarının yargı önünde hesap vermesini sağlayın;
3. Sergen Kahraman Çotak ve Boğaziçi Üniversitesi protestolarının başladığı günden bu yana toplanma ve ifade özgürlüklerini barışçıl bir biçimde kullanmış tüm insan hakları savunucularına yönelik tüm suçlamaları düşürün ve verilen adli tedbir kararlarını kaldırın;
4. Türkiye'de insan hakları savunucularının meşru insan hakları faaliyetlerini, yargısal taciz ve kötü muamele de dahil olmak üzere herhangi bir misilleme korkusu olmadan ve hiçbir kısıtlanmaya uğramadan sürdürebilecekleri güvenli bir ortam sağlayın.